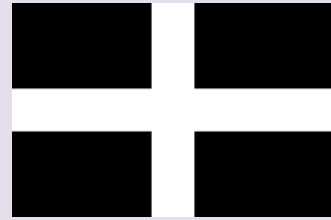

Twee bijzondere oorlogen

De langste oorlog (zonder slachtoffers)

De Driehonderdvijfendertigjarige Oorlog (1651-1686) is de naam van een conflict tussen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en de Scilly-eilanden (bij de zuidwestkust van Engeland).

De zogenaamde "oorlog" duurde 335 jaar zonder dat er een schot werd gevuld en zou de langste oorlog in de geschiedenis zijn zonder slachtoffers. Hoewel de geldigheid van de oorspronkelijke oorlogsverklaring in twijfel wordt getrokken en er bij de Vrede van Westminster al een einde aan de oorlog zou zijn gekomen, werd in 1986 alsnog een symbolische vrede getekend.

De oorsprong van de oorlog lag in de Engelse Burgeroorlog (1642 - 1652) tussen de parlementariërs van Olivier Cromwell en de koningsgezinden van Karel II (Charles II). Oliver Cromwell had de koningsgezinden tot aan de grenzen van het koninkrijk gedreven. In het westen was Cornwall het laatste koningsgezinde bolwerk. In 1648 kreeg Cromwell het vasteland van Cornwall in handen.

Olivier Cromwell

Charles II

Admiraal Tromp

Het belangrijkste bezit van de koningsgezinden was de vloot die zich bij Karel II had aangesloten. De koningsgezinde vloot werd gedwongen zich terug te trekken op de Scilly-eilanden, voor de kust van Cornwall, die in handen waren van de koningsgezinde Sir John Grenville.

De vloot van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden was bondgenoot van de parlementariërs onder leiding van Cromwell. De Nederlanders waren tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) gesteund door de Engelsen onder Elizabeth I van Engeland. Het Verdrag van Münster (30 januari 1648) had de Nederlandse onafhankelijkheid van Spanje bevestigd. De Nederlanders wilden het bondgenootschap met Engeland behouden en hadden voor de waarschijnlijkste winnaar in de burgeroorlog gekozen. De Engelsen hadden echter een groot aantal Nederlandse haringbuizen met lading en al geëcht. Op 30 maart 1651 kwam admiraal Tromp in Scilly aan om vergoeding te eisen. Hierbij bezette hij tijdelijk de eilanden. Formeel waren de Republiek en Engeland op dat moment niet met elkaar in oorlog. Die oorlog zou pas een jaar later uitbreken, bij de Slag bij Dover, nota bene door toedoen van dezelfde Tromp.

In een brief van Bulstrode Whitelocke (geschreven op 17 april 1651, geciteerd in Bowley, 2001) legt hij uit: "Tromp kwam naar Pendennis Castle en vertelde dat hij naar Scilly was geweest om vergoeding te vragen voor de Hollandse schepen en de goederen die ze hadden genomen; en na geen bevredigend antwoord te hebben gekregen, had hij, volgens zijn opdracht, hen de oorlog verklaard."

Omdat bijna heel Engeland in parlementarische handen was, werd de oorlog specifiek aan de Scilly-eilanden verklaard.

In juni 1651, kort na de oorlogsverklaring, dwong de parlementarische strijdmacht onder admiraal Robert Blake de vloot van de koningsgezinden tot overgave. De Nederlandse vloot, nu zonder vijand, trok zich zonder een schot te vuren terug. Door de onbekendheid met oorlogsverklaringen van een land tegen een deel van een ander land werd vergeten officieel vrede te verklaren.

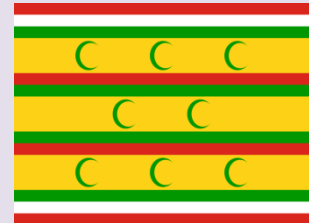
In 1985 schreef Roy Duncan, historicus en voorzitter van de gemeenteraad van de eilanden van Scilly, naar de Nederlandse ambassade in Londen om af te rekenen met de mythe dat de eilanden nog steeds in oorlog waren. De ambassade onderzocht het en concludeerde dat de mythe op waarheid berustte. Duncan nodigde ambassadeur jonkheer Huydecoper uit om de eilanden te bezoeken en een vredesverdrag te sluiten. De vrede werd officieel gesloten op 17 april 1986, exact 335 jaar na het begin van de oorlog.

De Scilly-eilanden (Engels: Isles of Scilly zijn een groep van vijf bewoonde en ongeveer 140 onbewoonde eilanden ten zuidwesten van het Engelse Cornwall, op ongeveer 45 km van de plaats Land's End. De 'c' in Scilly wordt niet uitgesproken; de uitspraak is dus hetzelfde als die van het Engelse woord silly (gek). Hierom vinden de bewoners het belangrijk dat men "The Isles of Scilly" zegt, en niet "The Scilly Islands".

De kortste oorlog

De Engels-Zanzibarese oorlog werd uitgevochten door het Verenigd Koninkrijk en het Sultanaat Zanzibar op 27 augustus 1896. Met een duur van 38 minuten is het de kortste oorlog in de geschiedenis.

Toen de Britsgezinde sultan Hamad bin Thuwaini (1857-1896) overleden was (mogelijk vermoord) na een regering van drie jaar, werd hij opgevolgd door zijn neef sultan Khalid bin Barghash (1874-1927), een minder Brits- en meer Duitsgezinde vorst. Daarbij speelde de voor Zanzibar lucratieve slavernij een rol, die Hamad onder Britse druk trachtte af te schaffen. Omdat Groot-Brittannië zijn invloed in het sultanaat niet wilde verliezen, stelde het land een ultimatum: Khalid moest aftreden en het paleis verlaten.

Als antwoord barricadeerde Khalid zich in het paleis en riep de wacht op hem te beschermen. Op 27 augustus om negen uur 's morgens liep het ultimatum af. Op dat moment hadden de Britten een kleine oorlogsvloot bestaand uit drie kruisers en twee kanonneerboten verzameld, bemand met onder andere 150 mariniers en 900 Zanzibari's. Het commando werd gevormd door schout-bij-nacht Harry Rawson en brigadegeneraal Lloyd Mathews. De bezetting van het paleis bestond uit ongeveer 2800 man: paleiswacht, bewapende burgers en paleisdienaren, die kanonnen en machinegeweren op de Britten richtten.

Om twee over negen werd het vuur geopend met een bombardement op het paleis, dat in brand vloog. In de haven werd het jacht van de sultan tot zinken gebracht, evenals twee kleinere Zanzibarese schepen. Toen de vlag op het paleis was weggeschoten werd het vuren gestaakt, om ongeveer 09.40 uur. Er waren 500 doden en gewonden aan Zanzibarese kant, en slechts één gewonde onder de Britten.

Sultan Khalid slaagde erin te vluchten en zocht asiel in het Duitse consulaat. Hij ontvluchtte Zanzibar met een Duits oorlogsschip, de Seeadler, en kreeg toestemming zich te vestigen in Dar es Salaam, destijds een stad in Duits-Oost-Afrika. De nieuwe, Britsgezinde sultan was Hamud bin Muhammed (1853-1902), die schout-bij-nacht Rawson dankbaar onderscheidde met de Arabische Orde van de Lovenswaardigen, eerste klasse.